

[Jørgen Winther]

telser over for vore EF-partnere, og alt i alt er vi parate til en hurtig udvalgsbehandling.

Lis Noer Holmberg (CD):

Vi synes, det er en glimrende idé med en præcis angivelse af tjæreindholdet i cigaretter, så det har vi ingen indvendinger imod, og desuden er dette lovforslag jo knyttet til et EF-direktiv.

Med hensyn til snustobak er det jo et lidt pudseløjerligt forslag. Men den pågældende vare findes ikke på det danske marked, og vi ser altså ingen problemer i, at det indgår i forslaget. Altså støtte fra CD's side.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Til det direkte spørgsmål om, hvorfor vi skal beskæftige os med et emne, som ikke direkte angår os selv, må jeg fremhæve, at vi er medlemmer af EF, og det medfører, at man indimellem skal beskæftige sig med emner, som optager andre lande mere, end de optager os. Endvidere er direktivet, som ligger til grund for dette lovforslag, blevet vedtaget i EF, og Danmarks holdning til dette spørgsmål er blevet fastlagt i Markedsudvalget.

Der blev spurgt, hvilke hensyn der ligger til grund for lovforslaget. Det er helt klart hensynet til befolkningens sundhed, som har været afgørende, og en anden afgørende faktor har været, at der er tale om et produkt, som ikke findes på det danske marked.

Jeg glæder mig meget til en hurtig behandling i Sundhedsudvalget.

(Kort bemærkning).

Køpke Christensen (FP):

Med hensyn til en hurtig behandling i Sundhedsudvalget gælder det jo, som man ved, for samtlige forslag. De skal hurtigst muligt igennem udvalgene, i hvert fald fremmes, så de hurtigt kan blive færdigbehandlede her i salen, og det kan jeg da naturligvis kun billige.

Men jeg vil ikke undlade at gentage, at i Markedsudvalget var mit parti imod dette direktiv, og selv om hr. Jørgen Winther udtalte, at forslaget er en naturlig konsekvens osv. af det, der er sket i EF, kan Fremskridtspartiet stadig ikke støtte det. Vi mener, at selv om et flertal i Markedsudvalget har indstillet noget til vedtagelse, er det ikke ensbetydende med, at

alle partier skal støtte alt, hvad der kommer dernedefra, selv om man i øvrigt er tilhænger af EF.

Vi siger derfor stadig væk nej til lovforslag nr. L 118.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 132:

Forslag til beredskabsloven.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 2/12 92).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Opbygningen, strukturen og holdningerne vedrørende vort lands civile beredskab er jo solidt baseret på erfaringerne fra besættelsestiden og den efterfølgende kolde krig. Erfaringerne videreføres selvfølgelig med det foreliggende lovforslag, men den nye tid, som indledes med Berlinmurens fald i 1989, giver bestemt også anledning til at vurdere, hvorledes fremtiden skal forme sig for vort lands civile beredskab eller redningsberedskabet, som det hedder fra og med 1993.

En lang proces ligger forud for fremsættelsen af lovforslaget. Mange mennesker har været positivt involverede i de 3 år, processen har løbet. Alle har positivt tilkendegivet, at de hver især mente sig i stand til at klare de andres opgaver. Fra kommunalt hold er det også tilkendegivet, at man var fuldt ud forberedt på og i stand til at klare alle de opgaver, et civilt beredskab måtte rumme.

[Erling Christensen]

Hovedsynspunktet var, at Folketinget og regeringen – altså staten – slet ikke behøvede at påtage sig ansvar og pligter i den forbindelse. Selvfølgelig kan dygtige kommunale medarbejdere klare hverdagens almindelige rednings-, brand- og miljøopgaver, det skal de også gøre fremover, og kommunerne skal derfor også fortsat bære de økonomiske byrder herfor. Ansvar for reglerne og dermed for dimensioneringen skal derimod fastlægges her i Folketinget, ligesom vi også har ansvaret for indholdet af det, jeg vil kalde totalberedskabet, som skal være klar til indsats i katastrofe-, krise- og krigstid.

I denne lange proces har vi ikke været i tvivl om, at forlængelsen af varslingsperioden ville betyde, at vi kunne nedsætte beredskabsniveauet, og dermed har vi også sagt, at der kunne ske besparelser. Hovedparten af besparelserne kommer derfor fra nedlæggelsen af den såkaldte K-værnepligt, som er den væsentligste af de ændringer, der sker med vedtagelsen af dette lovforslag. Den længere varslingsfrist på 2-3 måneder giver mulighed for at uddanne det nødvendige mandskab i tilfælde af krise eller krig. Ifølge forslaget vil dette mandskab være til rådighed i 10 år efter indførelsen af den nye ordning om rådighedspligt og muligheden for deltagelse i et kort kommunalt kursus sammen med de frivillige organisationer, som herved får forøgede muligheder for at få flere medlemmer. Staten betaler den korte uddannelse, og bevillingerne til Civilforsvarsforbundet røres ikke. Taget som helhed ønsker Socialdemokratiet en fortsat aktiv og ønageret frivillig deltagelse i vort redningsberedskab.

Det næsten enstrengede fredstidsberedskab må siges at være det naturlige grundlag, den naturlige basis for de krise- og krigsmæssige opgaver. Når alle politiske partier har indgået en fælles aftale om det civile beredskab, bygger beredskabet på et solidt og bæredygtigt grundlag. Dette grundlag styrkes endvidere ved, at alle kommuner skal oprette en beredskabskommission, så man også får ansvar og pligter i alle lokalområder.

Den nye beredskabsstyrelse skal nu hjælpe ministeren med at udfylde lovens mange bemyndigelser. Jeg er glad for tilsagnet om, at ingen skoler og ingen kaserner vil blive nedlagt, og at ingen vidtrækkende bemyndigelser kan gennemføres, uden at der har været nye forhandlinger mellem alle partier.

I Socialdemokratiet er vi glade for det udmærkede resultat, der er opnået, og vi forventer, at loven kan træde i kraft fra nytår.

Jens Jørgensen (KF):

Det er et meget stort arbejde, der har stået på over en årrække, som danner grundlaget for den nye beredskabslov, der er til førstebehandling i Folketinget i dag.

Jeg vil sige med det samme, at Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget. Som den forrige ordfører også var inde på, har vi bøjet en række synspunkter og nærlæst en lang række papirer, som interesserede organisationer og myndigheder har fremsendt til os. På denne måde har vi i fællesskab fundet frem til et godt grundlag, som vi er glade for.

Da man i sin tid gik i gang med at diskutere beredskab, var der ikke skygge af tvivl om, at man gik ud fra de erfaringer, man gjorde i besættelsesårene 1940-45. Men samtidig med udviklingen i samfundet siden da er der blevet en langt klarere forståelse for, at beredskabet i bredeste forstand også har andre opgaver. Det drejer sig ikke bare om at slukke brande eller yde decideret katastrofehjælp af den næsten klassiske type, vi har kendt gennem det meste af dette århundrede, men også om at afhjælpe katastrofer af miljømæssig karakter.

Jeg synes, det er godt, at hovedformålet med den nye beredskabslov er at sammenlægge civilforsvar og brandvæsen og skabe den enstrengede og integrerede struktur, som efter min opfattelse er en forudsætning for, at man kan skabe et effektivt system, som er bevidst over for enhver form for ressourcer i samfundet og udnytter dem på en god og fornuftig facon.

Det Konservative Folkeparti har endvidere hæftet sig ved, at ministerens lovforslag giver udvidede muligheder for, at redningsberedskabet kan yde bistand i udlandet i fredstid. Jeg tror, de fleste erkender, at det selvfølgelig kan være meget godt at være sig selv nok, men det er nok ikke en betragtning, der kan bære ret mange minutter, hverken nationalt eller internationalt. Man skal tage hensyn til, at vi er en del af en større verden og har nogle forpligtelser, og jeg kan sige til indenrigsministeren, at vi er glade for, at dette element også er kommet med.

[Jens Jørgensen]

Det sidste element, jeg skal omtale, knytter sig til K-værnepligtsordningen, som nu erstattes af en form for kommunal værnepligtsordning. Efter vores opfattelse giver det et fortsat grundlag for, at der kan rekrutteres mennesker til den meget flotte frivillige indsats, som disse korps har ydet i mange år, og det er meget væsentligt for os.

Så alt i alt foreligger der et godt lovforslag, som vi helt og fuldt støtter.

Svend Aage Jensby (V):

Da jeg læste det foreliggende lovforslag og det, vi skal behandle som næste punkt på dagsordenen, kunne jeg ikke lade være med at gøre mig nogle tanker om det fortræffelige stykke arbejde, der er udført af embedsmændene, både af det udvalg, der afgav betænkningen i sin tid, men også af styringsgruppen og senere i Indenrigsministeriet.

Jeg synes, det er et overordenlig velgennemarbejdet lovforslag, vi behandler. Det er letforståeligt og klart affattet, og det har vel også medvirket til, at så mange partier, som tilfældet er, har kunnet forhandle sig til rette. Både i fredstid og krigstid – selv om vi heldigvis ikke længere behøver at tænke ret meget på det – har bestemmelserne i loven stor betydning for mange mennesker her i landet, og det har været meget tilfredsstillende for Venstre at deltage i disse forhandlinger og i enighed nå frem til dette lovforslag, som det jo sådan set er tilfældet.

Dernæst vil jeg sige, at i disse tider er det ikke så tit, man får noget bedre til en billigere pris. Det er jo i virkeligheden lykkedes her, idet vi over en årrække opnår en ganske betragtelig besparelse, både for kommunernes og statens vedkommende. Hr. Erling Christensen nævnte, hvad nedlæggelse af K-værnepligten betyder – i øvrigt tror jeg egentlig ikke, at dette system har fungeret så godt, som man kunne ønske, og det har vist også givet anledning til nogen irritation. Men også indskrænkningen af det krigsmæssige beredskab er medvirkende til de besparelser, vi opnår.

Efter at have gennemgået lovforslaget kan jeg kun se, at beredskabet i både fredstid og krigstid i virkeligheden bliver bedre. De tidligere ordførere har været inde på en række af punkterne, og jeg vil for mit vedkommende nævne, at selvfølgelig er det åbenbart her som

på så mange andre områder, at kan man lave et næsten totalt enstrengt system, som vi gør her ved at lægge de forskellige redningskomponenter sammen, er det virkelig fint.

I Venstre er vi også tilfredse med, at der lægges op til, at civilforsvaret skal kunne yde bistand i udlandet. Det bliver desværre oftere og oftere nødvendigt. Jeg er også tilfreds med den ændring af det oprindelige oplæg, som påbyder alle kommuner at nedsætte en beredskabskommission. Jeg mener, det er ganske udmærket.

Venstre er ligeledes glade for bestemmelserne i forslaget § 10 om muligheden for samordning af beredskabet og i § 13 om muligheden for at indgå aftaler med forskellige private organisationer, f.eks. Falcks Redningskorps. Det er ganske udmærket, og det må også virke besparende.

Til sidst vil jeg udtale min anerkendelse af, at det frivillige element har fået en så fremtrædende plads i lovforslaget. Det gælder ikke blot i § 51, men også i en række andre bestemmelser, herunder hvorledes man har til hensigt at udnytte de frivillige i forbindelse med den nye værnepligtsordning. Det synes vi de frivillige fortjener. De har gjort et kæmpegodt stykke arbejde i en lang årrække inden for civilforsvaret, og de får faktisk endnu mere meningsfyldte opgaver i fremtiden.

Så alt i alt kan vi fuldt og helt støtte forslaget.

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

Da mit partis ordfører, fru Pernille Frahm, ikke kan være til stede, skal jeg kort fremføre SF's synspunkter om lovforslaget.

Som det er fremgået af de forrige indlæg, er også SF fuldt ud klar over, hvilket stort forarbejde der ligger bag udarbejdelsen af dette lovforslag og de to lovforslag, der er de næste punkter på dagsordenen. Vi er part i aftalen, og jeg vil ikke gå nærmere ind i substansen af lovforslaget, men blot fremhæve, hvad der har været specielt afgørende for SF.

Forslaget svækker CF's halvmilitære karakter, og vi er glade for, at de civile fredstidsopgaver bliver opprioriterede. Vi er også godt tilfredse med fremhævelsen af de opgaver, der ligger i internationale nødhjælpsaktioner. Vi har noteret, at der ikke sker nogen formel ændring af samarbejdsaftalerne med forsvaret i

[Hanne Thanning Jacobsen]

tilfælde af krig, og vi har også lagt mærke til, at beredskabet skal kunne trække på forsvarets ressourcer til løsning af civile opgaver i henhold til eksisterende aftaler.

Med disse få bemærkninger skal jeg på SF's vegne anbefale lovforslaget.

Ernst B. Schmidt (FP):

Lad mig indlede med noget så usædvanligt som en kompliment til ministeren for det arbejde, der er udført.

Jeg har været med til gennemførelsen af adskillige lovforslag, men jeg må sige, at dette forslag er efter min mening i en sjælden grad gennemarbejdet. Vi har fået alle relevante spørgsmål belyst, og det er lykkedes at samle et arbejdende udvalg i endrægtighed for at få det bedst mulige ud af det sammen med ministeren. Og jeg tror, det er lykkedes.

Det er klart, at der kan være detailspørgsmål, som man kunne ønske sig lidt anderledes. Men jeg har deltaget i mange møder og set mængder af papir – en del af dem har jeg oven i købet læst helt til ende – og jeg har fundet ud af, at det kunne nok ikke blive bedre.

Fremskridtspartiet har jo altid været interesseret i sikkerhedsspørgsmål. Vi har tilsluttet os NATO-politikken, vi har aldrig lavet fodnoter, vi har altid respekteret det, vi havde forpligtet os til af hensyn til vores sikkerhed.

Med hensyn til civilbeskyttelsesområdet kan jeg sige, at jeg personligt altid har været meget interesseret og måske lidt forudindtaget, fordi jeg for år tilbage – lige efter krigen – var med i det, der nu hedder civilforsvaret, men dengang hed CBU. Derfor kunne jeg måske have ønsket, at vi var kommet et skridt videre for at beskytte og hjælpe befolkningen under katastrofer eller i lignende situationer.

Men jeg er glad ved at kunne sige, at Fremskridtspartiet støtter både dette lovforslag her og det næstfølgende, som vedrører beskyttelsesrum. De to ting hænger jo nøje sammen. Og til slut skal jeg kun sige, at jeg håber, at forslaget får en hurtig vej gennem udvalget.

Lis Noer Holmberg (CD):

Det er en stor sag, vi har at gøre med her, ikke mindst papirmæssigt, så jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til både embedsmændene og ministeren for den imødekommenthed, man har udvist. Det er rart for alle,

men måske især en meget stor hjælp for os ordførere fra de mindre partier. Tak for det.

Det er klart, at ved en så omfattende omlægning og sammenlægning, som der er tale om her, vil der altid være delte meninger. Men jeg synes, at problemerne er blevet løst på en meget sober måde. Der har været hele to høringsrunder, og i det store og hele er vel så godt som alle blevet klar over, at som verden ser ud i dag efter Sovjets og Østeuropas sammenbrud, må vi også tænke i nye baner her i landet. At der så er opstået alvorlige og dybt tragiske ting andre steder, betyder jo, at vi efter denne lov kan træde til med hjælp uden for vore egne grænser.

Naturligvis må vi også på dette område se på ressourceforbruget, og der er ingen tvivl om, at det enstrengede, integrerede redningsberedskab vil betyde en bedre udnyttelse af de til rådighed stående ressourcer.

K-værnepligten bringes til ophør, og i stedet indfører man en ny kommunal værnepligtsordning, der omfatter de unge, der på session udskrives som egnede, og som ikke bliver udskrivet til forsvaret. Der er tale om unge mennesker, der så skal stå til rådighed for det kommunale redningsberedskab i en 10-årig periode. De unge vil få en kortvarig uddannelse, som betales af staten. Her har CD lagt stor vægt på, at de får en løbende uddannelse, så de er klædt på til at gøre en effektiv indsats, den dag det virkelig gælder. Denne videregående uddannelse kan de opnå igennem de frivillige organisationer som Civilforsvarsforbundet, Dansk Røde Kors, ASF, Dansk Folkehjælp m.fl.

CD kan altså, som vi jo allerede har meddelt i forbindelse med forligsaftalen, tilslutte os lovforslaget. Jeg synes, at det er flot, at alle partier har tilsluttet sig, og vores håb er så blot, at denne omlægning vil blive til glæde og gavn for vort land såvel i fredstid som i en krigssituation.

Ole Vig Jensen (RV):

Vi vil også gerne fra radikal side udtrykke anerkendelse og glæde over den indsats, som er gået forud for dette lovforslags fremsættelse, hvor såvel partierne som ministeren har været overordentlig fremkommelige, og over, at vi nu har et forslag, som der er bred politisk tilslutning til. Man kan også glæde sig over, at der

[Ole Vlg Jensen]

sideløbende med de politiske overvejelser og drøftelser har været en ganske stor interesse og en omfattende aktivitet ude omkring i landet. Det samspil, som hermed opstod, tror jeg har givet det gode resultat, som vi nu har til behandling i form af dette og andre lovforslag.

Da der nu er tale om ganske stor enighed, vil jeg ikke gå nærmere ind på lovforslagets enkelte bestemmelser. Jeg vil blot konstatere, at udgangspunktet, som jo var at sammenlægge civilforsvaret og brandvæsenet til et strenget, integreret redningsberedskab, er en tidssvarende og hensigtsmæssig måde at gøre det på.

Jeg mener også, at afskaffelse af K-værnepligtsordningen og indførelse af en ny kommunal værnepligtsordning er et godt indslag i den nyordning, som nu finder sted. Det gælder også muligheden for fortsat at anvende frivillige. Det frivillige elements betydning i det fremtidige beredskab tillægger vi ganske stor betydning, og det er jo også det, der har været en vældig interesse for ude omkring i landet.

Endelig har jo den nye verdenssituation – sådan kan vi vel godt sige det – givet mulighed for, at vi kan ændre den fremtidige indsats, ændre forholdet imellem det fredsmæssige og det krigsmæssige beredskab på en måde, som gør – og det kommer vi til at interessere os mere for i fremtiden, tror jeg – at vi med vort danske beredskab også vil være i stand til at øve indsats uden for landets grænser for samlet at opnå den sikkerhed, som jo er det afgørende element i alt, hvad vi foretager os i denne sammenhæng.

Alt i alt mener jeg, at det er et godt lovforslag, som jeg vil medvirke til at vi hurtigt kan få igennem Tinget.

Glønborg (KRF):

Dette er en god dag, hvor vi er nået frem til et resultat efter lang tids arbejde. Kristeligt Folkeparti har altid været tilhængere af et veludbygget civilforsvar, hvor der også var plads til frivillige. I mange år har jeg arbejdet for, at civilforsvaret også skulle kunne bruges til løsning af opgaver i fredstid, og derfor føler jeg det virkelig som en god dag, hvor vi er nået til et godt resultat.

Jeg er meget glad for, at vi har fået det hele beskrevet sådan, at der fortsat kan være et godt samarbejde mellem professionelle, som udfører dette arbejde på fuld tid, og frivillige. Der er mange gange brug for sådan et samspil.

Vi er meget tilfredse med, at det er slået fast, at vi kan bruge vore ressourcer uden for landets grænser. Jeg er også tilfreds med, at vi har et beskrevet samspil med forsvaret; ligesom vi ved, at professionelle folk i civilforsvaret har en uddannelse, der kan bruges i fredstid, er det jo også en kendsgerning, at folkene i forsvaret har en uddannelse, der kan bruges til meget andet end at føre krig, og at forsvaret råder over en del materiel, som der er brug for til indsats af humanitær art. Jeg synes, det er fint, at vi kan have et samspil her.

Jeg synes også, det er interessant, at vi får en ordning, hvor man – især fordi vi har fået brandberedskabet med ind i billedet – kan have et samspil med private organisationer. Jeg har altid syntes, at det var meget spændende, at vi i Danmark har en så speciel organisation som det private Falcks Redningskorps, hvor man jo netop har udnyttet den mulighed, at folk, der sidder på spring døgnet rundt klar til at rykke ud, kan tage sig af mange forskellige sjove ting. Det er noget, som man ikke kender i ret mange lande, men naturligvis er det i praksis ideelt, at man kan lave alt muligt lige fra brandslukning til ambulancekørsel og bilhjælp. Jeg synes, det er fint, at der er mulighed for at have sådanne private organisationer med inde i det offentlige regi.

Vi har også haft et fint politisk samarbejde om at få denne lov tilrettelagt, og jeg kan sige, at fra Kristeligt Folkepartis side er vi fuldt tilfredse med loven, sådan som den nu er kommet til at se ud.

Det er klart, at vi har lagt megen vægt på, at vi har et veludbygget fredsberedskab, men naturligvis skal der også være et krigsberedskab. Der er kun en enkelt ting, som jeg gerne vil gøre ministeren opmærksom på: Ministeren har jo beføjelse til at udpege kommuner eller kommunale samarbejdsorganisationer til at have et særligt, udvidet krigstidsberedskab, og jeg går ud fra, at ministeren vil få det placeret godt og fornuftigt over hele landet. Jeg vil ikke gøre det til et absolut krav, men jeg vil godt pege på, at det nok vil være rimelig fornuftigt, at man stræber efter at have sådan et beredskab i hver politikreds.

Det er udtrykkelig skrevet, at der skal tages hensyn til virksomheder, som kan udgøre en risiko i fredstid. Jeg går ud fra, at ministeren her også vil tage hensyn til mål, som kan være

[Glønborg]

farlige i en krigssituation: trafikknudepunkter, havne og lign., sådan at man sørger for, at der i det mindste også er et krigstidsberedskab af udvidet karakter med hensyntagen til den slags krigsmål.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den positive modtagelse, som forslaget til beredskabslov har fået. Jeg finder det overordentlig tilfredsstillende, at samtlige partier i Folketinget står bag forslaget.

Vi får med den nye beredskabslov et godt grundlag for et fremtidigt effektivt redningsberedskab. Jeg vil gerne opsummere nogle af de væsentlige fordele ved lovforslaget, fordele, som også nogle ordførere har været inde på.

Det vigtigste er efter min opfattelse, at vi får tilpasset struktur og opgave for brandvæsen og civilforsvar til den ændrede sikkerhedspolitiske situation. Det betyder, at de fredsmæssige opgaver bliver udgangspunktet for det nye redningsberedskab, og at de krigsmæssige opgaver bliver en overbygning på de fredsmæssige opgaver. Det er denne vægtning, der er grundlaget for det enstrengede beredskab, der skal kunne anvendes i såvel fred som krig. Jeg håber – og det gør vi vel alle – at vi aldrig nogen sinde kommer til at afprøve effektiviteten under krigsforhold.

I et moderne, gennemindustrialiseret samfund – og det vil sige et sårbart samfund – som det danske er tilstedeværelsen af et effektivt redningsberedskab og et civilt beredskab helt afgørende for borgernes sikkerhed. Med sammenlægningen af brandvæsen og civilforsvar på såvel kommunalt som statsligt niveau er beredskabet blevet integreret, og dermed bliver det de samme myndigheder, der tager sig af brand- og katastrofepåværelse i såvel fred som krigstid. Der er med lovforslaget lagt op til, at redningsberedskabets opgaver skal løses i et tæt samspil mellem det statslige, regionale beredskab og det kommunale redningsberedskab. Det kommunale redningsberedskab skal tage sig af de almindeligt forekommende ulykker i lokalsamfundet. Er det kommunale redningsberedskab ikke tilstrækkeligt, tilkaldes assistance fra nabokommunernes redningsberedskab eller fra det statslige, regionale beredskab.

Efter min opfattelse er der grund til at se frem til et mere effektivt beredskab, uden at omkostningerne i øvrigt stiger. Færre kommuner end i dag vil blive pålagt et udvidet krigsmæssigt beredskab på et noget lavere niveau. Vi ophæver den nuværende K-værnepligtsordning, men til gengæld afløses den af en ny kommunal værnepligtsordning, der indeholder en kortere uddannelse i førstehjælp, men omfatter ganske mange tusinde unge mænd hvert år.

Jeg mener også, der er grund til at fremhæve, at lovforslaget giver en udvidet adgang til at imødekomme det, der fra samtlige partier har været et fælles ønske, nemlig at redningsberedskab i fredstid skal kunne yde effektiv bistand ved katastrofer i udlandet. Begivenhederne i verden omkring os efterlader ingen tvivl om, at der vil være et øget behov for, at Danmark skal kunne yde en humanitær indsats i andre lande.

Endelig vil jeg gerne fremhæve det positive i, at der under arbejdet med lovforslaget er blevet påvist mange opgaver for de frivillige i redningsberedskabet. Det giver forhåbninger om – og det er også en forudsætning for samtlige partier – at det fremtidige redningsberedskab vil få et stort islæt af engagerede og dygtige frivillige.

Vi sikrer med forslaget en god basis for, at alle de, der i dag og i fremtiden vil agere som værnepligtige, som frivillige og som professionelle i redningsberedskabet, får de bedste vilkår, og den totale politiske opbakning her i Folketinget bidrager til ro og respekt omkring dansk civilt forsvar.

Jeg vil gerne sige tak til de politiske partier og til ordførerne for det bidrag, alle har givet, tak for den politiske stemning og den vilje til, at det var et mål, at vi alle kunne være med som bannerførere for at styrke dansk civilforsvar, og også tak til de embedsmænd, der har slidt og slæbt og ikke altid udelukkende har hørt rosende ord for de forslag, der er præsenteret. Det er så også en tak til dem, der har bidraget med synspunkter udefra, med synspunkter og gode forslag. Alt det er en forudsætning for, at vi i enighed har kunnet fremsætte et forslag til Tingets behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vødtes uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om beskyttelsesrum.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 2/12 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Vi kender jo alle sammen betydningen af, at vi ude over landet og særligt i byerne har gode og sikre beskyttelsesrum og sikringsrum. Det skal vi kunne være sikre på at vi fortsat har. Ved det foreliggende lovforslags gennemførelse vil det blive kommunalbestyrelsernes kompetenceområde; det bliver fremover kommunalbestyrelsernes ansvar, at vi har gode og sikre beskyttelsesrum og sikringsrum.

Der har været indvendinger imod, at det skulle være kommunalbestyrelserne, der skulle have kompetencen. Spørgsmålene har jo lydt: Kan kommunerne leve op til det ansvar? Vil de ikke bare spare på området? Jeg har svaret: Ja, selvfølgelig kan kommunerne leve op til det ansvar. Lokalbefolkningen og den demokratiske proces i lokalområdet skal nok påvirke sagen, det er jeg sikker på.

Der har været rejst en anden og helt saglig indvending imod at give kommunerne kompetencen, nemlig om det kan komme til at betyde, at de dispensationsmuligheder, som ligger i lovforslaget, for byggeri af sikringsrum ved erhvervsbyggeri, kan komme til at virke konkurrenceforvridende kommunerne imellem, der ved at nabokommuner konkurrerer om placering af erhvervsbyggeri ved at bruge dispensa-

tionsmuligheden som parameter. Det må ikke blive følgen, og det tror jeg heller ikke det bliver.

Fortsat kommunal rekognoscering efter sikrings- og beskyttelsesrum – som har stået på igennem årene og også fortsat vil finde sted – for i bestående bygninger at finde sikrings- og beskyttelsesrum vil betyde besparelser på området, og det er fint. Det er fint, når det kan gøres, uden at pladsantallet formindskes.

Socialdemokratiet støtter lovforslaget.

Jens Jørgensen (KF):

Lovforslaget har som titel: »Forslag til lov om beskyttelsesrum«, men ser man lovforslaget igennem, er det i virkeligheden tre forskellige elementer, der er tale om. Der er tale om de offentlige beskyttelsesrum, javel, men der er også tale om sikringsrum, og endelig er der tale om det, der hedder betondækningsgrave. Det sidste er et element fra krigens tid og tiden lige efter krigen. I perioden 1944-45 blev der opført et antal betondækningsrum rundt om i Danmark, som typisk skulle kunne rumme op til 50 personer. Også under Koreakrigen 1950-53 blev der opført enkelte betondækningsgrave, som de hedder.

Det, der sker med dette lovforslags vedtagelse efter de tre behandlinger, er, at man lægger den fulde og hele kompetence ud til kommunerne – det er selve hovedformålet – både for sikringsrum og for beskyttelsesrum. Man vil altså samle en lang række lovregler på dette område i én lov, man vil modernisere, man vil smidiggøre, man vil forenkle; det støtter Det Konservative Folkeparti.

Når vi så tager den lille vinkel op, som hr. Erling Christensen var inde på, nemlig spørgsmålet, om kommunerne mon kan leve op til det ansvar, så vil jeg gerne sige, at jeg er helt enig med hr. Erling Christensen i hans vurdering. Og jeg vil føje til, at vi bør dog vise det kommunale system den tillid, når man laver nogle aftaler og man laver nogle love – og vi er altså ganske enige om målsætningen for dette her – at vi tror på, at det kan lykkes.

Men dette er en smidiggørelse, en forenkling, en samling af lovregler på et område, hvor man kan sige, at der er behov for det. For den tredje og sidste dels vedkommende, nemlig betondækningsgravene, som er et element fra krigens tid, mener jeg, at det er ganske ri-